Ulkoasiainvaliokunta

Perjantai 24.11.2023 klo 11.30—12.54

Läsnä
puheenjohtaja Kimmo Kiljunen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Vilhelm Junnila ps
jäsen Antti Kaikkonen kesk (5 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Antti Lindtman sd (1, 2, 3)
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Annika Saarikko kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Jussi Saramo vas (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Ville Vähämäki ps (6, 7, 8) (5 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Savola

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: EU:n turvallisuuden ja puolustuksen avaruusstrategia

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 27/2023 vp

Liiteasiakirja EU:n turvallisuuden ja puolustuksen avaruusstrategia

Valiokunta merkitsi saapuneeksi puolustusvaliokunnan kannanoton: Valiokunta toteaa, että avaruustoiminnalla on suuri strateginen merkitys suomalaisen yhteiskunnan toimivuudelle, kansalliselle turvallisuudelle ja eri hallinnonalojen päätöksenteolle. Yhteiskunnan kannalta kriittiset toiminnot, muun muassa liikenteen ja ilmailun palvelut, tietoliikennejär-

jestelmät, navigaatio- ja paikkatieto, sään ennustaminen ja maa- ja metsätalouden palvelut perustuvat satelliittien tarjoamiin ratkaisuihin. Puolustusselonteosta antamassaan mietinnössä (PuVM 4/2021 vp) valiokunta puolsi voimakkaasti kansallisen avaruustilannekeskuksen pikaista perustamista. Tällainen keskus voidaan valiokunnan mielestä perustaa suhteellisen pienillä panoksilla tukeutuen jo olemassa oleviin merkittäviin kansallisiin kyvykkyyksiin. Tilannekeskus takaisi Suomelle omavaraisuuden avaruuteen ja avaruustoimintaan liittyvien riskien monitoroinnissa, mutta tekisi Suomesta myös uskottavan ja varteenotettavan kansainvälisen yhteistyökumppanin. Saadun selvityksen mukaan keskuksen perustamiseen liittyvä rahoitus on auki. Valiokunta kiirehtii hankkeen ripeää edistämistä. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä myös vahvaa etukäteisvaikuttamista komission suuntaan kaikissa avaruuteen liittyvissä unionitason hankkeissa.

Päätettiin lähettää puolustusvaliokunnan kannanotto tiedoksi valtioneuvostolle.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin ja Japanin välisen talouskumppanuussopimuksen täydentämisestä rajat ylittävää tiedonsiirtoa koskevilla määräyksillä

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 68/2023 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- kaupallinen sihteeri Kristiina Kauppinen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Ulkoasiainvaliokunta pitää valtioneuvoston tavoin saavutettua neuvottelutulosta EU:n ja Japanin välillä myönteisenä. Kaupan sääntöjen selkiyttäminen digitaalisen kaupan osalta voi saadun arvion mukaan parantaa suomalaistenkin yritysten toimintaedellytyksiä Japanin markkinoilla.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: Naton ulkoministerikokous 28.-29.11.2023

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 43/2023 vp

Liiteasiakirja Ulkoministeriön muistio 21.11.2023 Naton ulkoministerikokous 28.-29.11.2023 ; A 5

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valmistelu

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi puolustusvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Etyj-ulkoministerikokous 30.11.-1.12.2023

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 45/2023 vp

Liiteasiakirja Ulkoministeriön muistio 23.11.2023 Etyj-ulkoministerikokous 30.11.-1.12.2023 ; A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valmistelu

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

7. Muut asiat

-

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 28.11.2023 klo 12.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Jonna Savola